

AKTY PRZYJĘTE PRZEZ ORGANY UTWORZONE NA MOCY UMÓW MIĘDZYNARODOWYCH

DECYZJA RADY STOWARZYSZENIA UE-LIBAN NR 1/2016

z dnia 11 listopada 2016 r.

dotycząca uzgodnienia Priorytetów partnerstwa UE-Liban [2016/2368]

RADA STOWARZYSZENIA UE-LIBAN,

uwzględniając Układ eurośródziemnomorski ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Libańską, z drugiej strony,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Układ eurośródziemnomorski ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Libańską, z drugiej strony (zwany dalej „Układem”) został podpisany w dniu 17 czerwca 2002 r. i wszedł w życie w dniu 1 kwietnia 2006 r.
- (2) W art. 76 Układu upoważnia się Radę Stowarzyszenia do podejmowania decyzji zmierzających do osiągnięcia celów Układu w przypadkach w nim przewidzianych oraz do wydania stosownych zaleceń.
- (3) Art. 86 Układu stanowi, że strony mają podjąć wszelkie środki o charakterze ogólnym lub szczególnym wymagane do wypełnienia swoich zobowiązań wynikających z Układu i mają zapewnić osiągnięcie celów określonych w Układzie.
- (4) W 2015 r. zakończono realizację drugiego planu działania UE-Liban, który został uzgodniony w 2013 r. w celu poszerzenia współpracy w obszarach określonych w Układzie. Odnośny plan nie został przedłużony.
- (5) W przeglądzie europejskiej polityki sąsiedztwa z 2016 r. zaproponowano nową fazę współpracy z partnerami, przewidującą większe poczucie odpowiedzialności po obydwu stronach.
- (6) UE i Liban postanowiły umocnić swoje partnerstwo, uzgadniając zestaw priorytetów na okres 2016–2020 w celu wsparcia i wzmocnienia odporności i stabilności Libanu przy dążeniu do uwzględnienia wpływu przedłużającego się konfliktu w Syrii.
- (7) Strony Układu uzgodniły treść Priorytetów partnerstwa UE-Liban, w tym Porozumienia, które będą stanowić wkład w realizację Układu i których centralnym punktem jest współpraca w zakresie zestawu określonych przez obie strony wspólnych interesów, którym zostanie nadane priorytetowe znaczenie,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Rada Stowarzyszenia zaleca, aby Strony wdrożyły Priorytety partnerstwa UE-Liban, w tym Porozumienie, które są określone w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 11 listopada 2016 r.

W imieniu Rady Stowarzyszenia UE–Liban
F. MOGHERINI
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

PRIORYTETY PARTNERSTWA UE-LIBAN ORAZ POROZUMIENIE

PRIORYTETY PARTNERSTWA UE-LIBAN

Odnowione partnerstwo UE-Liban (2016–2020)**Określenie Priorytetów partnerstwa UE-Liban**

Liban przyjął wiodącą rolę w dyskusjach i konsultacjach dotyczących przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS). Arabskie stanowisko przedstawione na konferencji w Bejrucie na temat przeglądu EPS stanowiło ważny dokument w procesie konsultacji prowadzącym do zmienionej EPS. Zasadniczo priorytety wynikają z zaangażowania Libanu w przegląd EPS i tworzą ramy dla politycznego zaangażowania oraz krótko- i średnioterminowych interwencji oparte na priorytetach określonych przez rząd Libanu. Ponadto obecnie w większym stopniu niż kiedykolwiek wcześniej Liban i UE jako partnerzy stoją w obliczu bezpośrednich wyzwań związanych z przedłużającymi się kryzysami. Przedmiotowe wyzwania wymagają uwzględnienia w wyżej wspomnianych ramach wyjątkowej sytuacji panującej w regionie oraz jej wpływu na Liban.

Zdaniem UE i Libanu ich partnerstwo jest potwierdzeniem wspólnych wartości oraz uznaniem wspólnych interesów. Prawa człowieka i podstawowe wolności ujęte w odpowiednich przepisach prawa międzynarodowego, regionalnego i krajowego stanowią wspólne wartości. Poszanowanie zasad demokracji i podstawowych praw człowieka stanowi podstawowy element stosunków między UE a Libanem. Realizacja wspólnego celu polegającego na utworzeniu wspólnego obszaru pokoju, dobrobytu i stabilności oznacza wspólne działanie, szczególnie w ramach współodpowiedzialności, różnicowania pomocy i umocnionego partnerstwa, u którego podstaw leży znaczenie utrzymania roli Libanu jako wzoru umiarkowania dla całego regionu, a także uwzględnienie kluczowej roli prężnego sektora prywatnego i dynamicznego społeczeństwa obywatelskiego w Libanie.

Oprócz podejmowania najpilniejszych wyzwań, takich jak migracja i terroryzm, Liban i UE nadal będą realizować podstawowe cele przyświecające ich długoterminowemu partnerstwu, obejmujące dążenie do osiągnięcia trwałej stabilności zarówno Libanu, jak i regionu przy aktywnej współpracy UE z władzami Libanu i prowadzeniu przez nią dialogu ze wszystkimi partiami politycznymi; a także osiągnięcie trwałego wzrostu gospodarczego za sprawą silnych instytucji państwowych i ożywienia gospodarki Libanu, między innymi dzięki wspieraniu potencjału libańskiego sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego. W każdym uzgodnionym poniżej obszarze priorytetowym niektóre z wyzwań wymagają natychmiastowej uwagi, natomiast inne etapy wdrażania będą wymagać odpowiedniego przygotowania celem ich skutecznego wdrożenia w perspektywie średnioterminowej.

Rada Stowarzyszenia UE-Liban zatwierdza to odnowione partnerstwo jako model nowych, dostosowanych do sytuacji stosunków dwustronnych obejmujących rozszerzony dialog polityczny. Okres następujący bezpośrednio po posiedzeniu Rady Stowarzyszenia będzie miał kluczowe znaczenie dla praktycznej realizacji podjętych zobowiązań, co będzie wymagać skutecznego wdrożenia Priorytetów partnerstwa i towarzyszącego im Porozumienia przez obie strony. W ramach przeglądu śródkresowego Priorytety partnerstwa zostaną w razie potrzeby dostosowane i skorygowane. W ostatecznym rozrachunku miarą powodzenia odnowionego partnerstwa będzie stopień, w jakim zaspokaja ono potrzeby Libanu i UE. Niniejszy dokument i jego załącznik zawierają otwarty wykaz priorytetów i zobowiązań, a UE jest gotowa umożliwić Libanowi korzystanie z inicjatyw UE kierowanych do priorytetowych państw trzecich w regionie.

Przyjęcie kompleksowego podejścia w odpowiedzi na kryzys humanitarny:

Począwszy od 2011 r., Liban zmaga się z bezprecedensowym obciążeniem wynikającym z masowego napływu na jego terytorium Syryjczyków wysiedlonych z Syrii. Obecnie na terytorium Libanu przebywa około 1,5 mln Syryjczyków i około 0,5 mln Palestyńczyków; tym samym Liban jest państwem, które przyjęło największą liczbę wysiedleńców i uchodźców zarówno w przeliczeniu na mieszkańca, jak i na kilometr kwadratowy. Ostatni kryzys migracyjny w UE zrodził związane z nim polityczne, ekonomiczne i społeczne wyzwania. Mimo że w porównaniu z UE Liban posiada 440 razy mniejsze terytorium i 120 razy mniej mieszkańców, to jednak w wartościach bezwzględnych Liban i UE przyjęły w ostatnich latach podobne liczby uchodźców.

Liban i UE uważają, że jedynym trwałym długoterminowym rozwiązaniem dla uchodźców i wysiedleńców z Syrii przebywających w Libanie jest ich bezpieczny powrót do ich kraju pochodzenia, ponieważ warunki takiego powrotu są spełnione. Zaspokojenie potrzeb uchodźców i osób przesiedlonych na terytorium Syrii i wysiedlonych z Syrii oraz społeczności przyjmujących takie osoby stanowi pilny priorytet dla całej społeczności międzynarodowej, której działania w tym kierunku wymagają intensyfikacji. Obie strony będą mieć jednak na uwadze konieczność stworzenia warunków bezpiecznego powrotu dla uchodźców z Syrii i syryjskich wysiedleńców i przesiedleńców, również w okresie przejściowym, zgodnie ze wszystkimi normami międzynarodowego prawa humanitarnego oraz z uwzględnieniem interesów państw przyjmujących.

W tym duchu Liban i UE będą czerpać konkretne korzyści z podjętego wspólnie zobowiązania do rozwijania łączącego je dialogu politycznego, wspólnie pracując nad oceną i propagowaniem dostępności takich warunków zarówno na zasadzie dwustronności, jak i na odpowiednich forach międzynarodowych, w ramach których UE i państwa członkowskie przedstawią szczególną sytuację Libanu i wskażą konieczność uwzględnienia jego podstawowych interesów, a także wyrażą głębokie zaniepokojenie faktem przyjęcia przez Liban ponad jednego miliona uchodźców zarejestrowanych przez Biuro UNHCR oraz wpływem tego faktu na społeczności przyjmujące, bezpieczeństwo i stabilność Libanu i całego regionu.

W tym kontekście oraz uznając przedłużający się charakter kryzysu związanego z uchodźcami, libański rząd przyjął nowe podejście do zarządzania tymczasowym i nadal trwającym pobylem Syryjczyków wysiedlonych z Syrii na terytorium Libanu, mające na celu złagodzenie presji związanej z masowym napływem Syryjczyków wywieranej na państwo i jego obywateli w sposób nieszkodzący ani interesom Libanu i jego obywateli, ani interesom uchodźców. Przyjęcie takiej nowej wizji, opisanej w oświadczeniu o zamiarze złożonym przez Liban na konferencji w Londynie w lutym 2016 r., wraz z udzieleniem międzynarodowego wsparcia w zakresie odpowiedniego finansowania i narzędzi realizacji, może spowodować znaczną poprawę sytuacji. Rząd Libanu ułatwi dostęp do funduszy międzynarodowych i narzędzi realizacji na potrzeby różnych kierunków działania, szczególnie działań ukierunkowanych na gospodarkę krajową, infrastrukturę i inicjatywy w zakresie tworzenia miejsc pracy, zapewniając konieczne środki administracyjne i regulacyjne zgodnie z libańskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.

UE i Liban zamierzają prowadzić wywierające duży wpływ interwencje, w tym zapewniać wszelkiego rodzaju pomoc finansową, dotacje i kredyty, aby złagodzić daleko idące skutki, jakie kryzys w Syrii wywiera na finanse Libanu⁽¹⁾, społeczności przyjmujące oraz gospodarkę, infrastrukturę i środowisko naturalne kraju. Stwarzanie lepszych możliwości ekonomicznych dla uchodźców i wysiedleńców z Syrii będzie musiało odbywać się w szerszym kontekście poprawy odporności gospodarczej całego kraju poprzez zagraniczne i lokalne inwestycje w projekty ukierunkowane na tworzenie miejsc pracy, infrastrukturę i lokalny rozwój gospodarczy. Przedmiotowe interwencje stworzą ponadto klimat sprzyjający znacznemu obniżeniu kosztów zaciągnięcia kredytów przez skarbu państwa.

Celem Priorytetów partnerstwa będzie propagowanie wspólnych interesów i intensyfikacja współpracy. Odnośne priorytety są wzajemnie powiązane i wzajemnie się umacniają. Co więcej, będą one stanowiły ramy strategiczne koordynowania działań w dziedzinie polityki, bezpieczeństwa i współpracy na kolejne cztery lata (2016–2020). Przedstawione poniżej przedmiotowe priorytety i cele opierają się na istniejących planach i strategiach rządowych. Na ich podstawie przeprowadzone zostanie również dostosowanie pomocy zgodnie z wizją rządu. Priorytety partnerstwa mają sprzyjać równouprawnieniu płci, w tym w ramach większej obecności kobiet w kręgach politycznych i decyzyjnych.

1. Bezpieczeństwo i zwalczanie terroryzmu

Głównym celem będzie poprawa bezpieczeństwa wszystkich obywateli Unii Europejskiej i Libanu. Liban i UE poczynią postępy w zakresie reform i wzmocnienia sektora bezpieczeństwa, rozwijając zdolności instytucjonalne podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, w tym podmiotów odpowiedzialnych za ściganie przestępstw, zarządzanie bezpieczeństwem, nadzór i wymiar sprawiedliwości, przy pełnym poszanowaniu praw człowieka i zasad demokracji.

Ataki przeprowadzone przez Daisz uświadomiły, że terroryzm stanowi zagrożenie tak samo dla Europy, jak i dla Libanu. Podejmowane działania będą koncentrowały się na stworzeniu szerokiego partnerstwa na rzecz bezpieczeństwa i zwalczania terroryzmu. Realizacja planu działania uzgodnionego przez Liban i UE w związku z posiedzeniem w ramach dialogu na temat zwalczania terroryzmu z dnia 26 stycznia 2016 r. przyniesie ściślejszą i konkretną pod względem jakościowym współpracę w zakresie zwalczania organizacji uznanych przez Radę Bezpieczeństwa ONZ za organizacje terrorystyczne. Obszary współpracy obejmują wymiar sprawiedliwości i ściganie przestępstw, przeciwdziałanie finansowaniu działalności terrorystycznej, zarządzanie granicami, ochronę portów lotniczych i ochronę lotnictwa cywilnego oraz przeciwdziałanie brutalnemu ekstremizmowi. W związku z tym UE będzie aktywnie mobilizowała wszystkie swoje odpowiednie narzędzia, instrumenty i zdolności na potrzeby priorytetowych państw trzecich stojących w obliczu poważnego zagrożenia terrorystycznego.

⁽¹⁾ Zauważono wpływ kryzysu w Syrii, w tym uchodźców, na Liban, którego koszt wynosi – według szacunków Banku Światowego przedstawionych na konferencji w dniu 13 stycznia 2016 r. – 5,6 mld USD w 2015 r., przy łącznym koszcie w latach 2012–2015 przekraczającym 13,1 mld USD.

Liban i UE podejmą wspólnie działania na rzecz skoordynowanego krajowego podejścia do przeciwdziałania zagrożeniu terrorystycznemu. Przy wsparciu ze strony UE Liban opracuje krajową strategię antyterrorystyczną, w której uwzględniony zostanie wkład ekspertów z państw członkowskich, Europolu, Cepolu, Frontexu i Eurojustu. W rezultacie powstanie strategia odzwierciedlająca unikalny wkład, który może wnieść każdy organ libańskiego rządu w celu przeciwdziałania terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi.

2. Sprawowanie władzy i państwo prawa

Stabilność Libanu wymaga postępów w zakresie dobrego sprawowania władzy i państwa prawa. UE będzie współpracowała z Libanem w celu:

- opracowania projektów współpracy w dziedzinie budowania zdolności instytucjonalnej w ramach libańskiej strategii reform administracyjnych,
- promowania wspólnych wartości, takich jak demokracja i państwo prawa, w tym dobre sprawowanie władzy oraz przejrzyste, stabilne i skuteczne instytucje, ochrona wolności słowa i niezależna prasa,
- kontynuowania wysiłków na rzecz reform zwiększających skuteczność i niezależność systemu wymiaru sprawiedliwości oraz mających na celu bardziej efektywne funkcjonowanie sektora publicznego. Zintensyfikowanie walki z korupcją, która hamuje wzrost i rozwój gospodarczy, nadal będzie miało zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów w ramach wszystkich Priorytetów partnerstwa.

Reforma prawa wyborczego i ram wyborów będzie miała decydujące znaczenie dla modernizacji państwa. Liban z zadowoleniem przyjmuje wyrażoną przez UE gotowość do zaangażowania się we wspieranie reformy ordynacji wyborczej w Libanie i w usprawnienie sprawowania rządów na poziomie gmin. Zrównoważony rozwój wymaga również promowania praw człowieka, w tym ochrony zmarginalizowanych grup społecznych ludności.

3. Wspieranie wzrostu i możliwości zatrudnienia

a) Gminy:

Priorytetem będą wysiłki na rzecz wzmocnienia odporności społeczności. Dysproporcje gospodarcze w Libanie ograniczają potencjał wzrostu gospodarczego państwa i zagrażają jego stabilności. Szczególna uwaga zostanie poświęcona obszarom ubogim, w tym poprzez wzmocnienie pozycji gmin, związków gmin i władz lokalnych, a także poprzez wzmocnienie organizacji społeczeństwa obywatelskiego w celu lepszego sprawowania władzy na szczeblu lokalnym. Wspierany będzie większy udział kobiet i młodzieży, aby propagować zintegrowane podejście do trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjające włączeniu społecznemu. Będzie to również wiązało się z poprawą świadczenia usług, takich jak opieka zdrowotna, jak również z inwestowaniem w projekty infrastruktury w gminach. Napływ ludności wywiera ogromną presję na gminy, ponieważ zmuszone są rozszerzyć podstawowe usługi i zaspokajać najpilniejsze potrzeby zarówno ludności syryjskiej przebywającej w tym państwie, jak i społeczności przyjmujących, co skutkuje pogorszeniem jakości świadczonych usług.

b) Inwestycje prywatne:

Podjęte zostaną wysiłki na rzecz ożywienia gospodarki libańskiej, przy czym nacisk będzie położony na zwiększanie możliwości godziwego zatrudnienia dla wszystkich oraz na powszechny wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu poprzez zwiększenie skali inwestycji sektora prywatnego. Gospodarka ma również do odegrania decydującą rolę w libańskich wysiłkach na rzecz łagodzenia skutków kryzysu syryjskiego. W tym celu pożądana jest kontynuacja starań mających na celu wyeliminowanie zakłóceń równowagi makroekonomicznej oraz zagrożeń pod względem sytuacji budżetowej w Libanie przez przeprowadzenie reform niezbędnych do utworzenia drogi do osiągnięcia większego trwałego wzrostu gospodarczego.

Tworzenie miejsc pracy w całym państwie pomoże zbudować zaufanie do rządu i instytucji publicznych, a także będzie sprzyjało spójności społecznej. Rozwijająca się gospodarka formalna będzie generowała kluczowe przychody na potrzeby wspierania świadczenia usług publicznych i wzmocnienia legitymacji instytucji publicznych. Większa konkurencyjność i większe zróżnicowanie działalności gospodarczej w połączeniu z dobrze prosperującym sektorem prywatnym zwiększą odporność gospodarki krajowej, wskutek czego przyczynią się do tworzenia miejsc pracy zgodnie z libańskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi i w ten sposób ograniczą napięcia na tle religijnym i społecznym. Można to osiągnąć dzięki szeroko zakrojonej zaangażowaniu przedsiębiorstw i ludności, w tym libańskiej diaspory, w innowacyjną i opartą na wiedzy działalność gospodarczą oraz w tworzenie godnych miejsc pracy, które przynoszą korzyści wszystkim. Realizacja zobowiązań podjętych w ramach Porozumienia UE-Liban zapewni temu państwu dodatkowe możliwości rozwoju.

c) Infrastruktura:

Liban i UE zbadają możliwość wykorzystania finansowania rozwoju infrastruktury krytycznej na warunkach preferencyjnych w celu zwiększenia wydajności w priorytetowych sektorach. Wspólnie zbadane zostanie zaangażowanie międzynarodowych instytucji finansowych w celu wprowadzenia nowych metod realizacji, w tym specjalnych dotacji, wsparcia niefinansowego i pożyczek preferencyjnych. Szczególne wysiłki zostaną podjęte, aby nawiązać współpracę z organizacjami sektora prywatnego, które mogą być zainteresowane skorzystaniem z możliwości oferowanych przez europejskie instrumenty finansowania. Celem jest wsparcie rozbudowy infrastruktury krytycznej, takiej jak infrastruktura energetyczna, wodociągowa i transportowa oraz gospodarowania odpadami, a także zapewnienie priorytetowego wsparcia sektorom produkcyjnym. W stosownych przypadkach rozważone zostanie również ukierunkowane wsparcie finansowe, w tym wsparcie budżetowe. Ponadto Liban oczekuje na ustanowienie szczególnych mechanizmów UE służących łagodzeniu ryzyka związanego z dużymi programami inwestycyjnymi. UE i Liban będą współpracowały nad zapewnieniem warunków umożliwiających podjęcie konkretnych interwencji finansowych, w szczególności europejskich, w celu wsparcia kluczowych projektów infrastruktury oraz uruchomienia w razie potrzeby różnych instrumentów finansowych UE.

Wyżej wspomniane kierunki działania będą przedmiotem ścisłych konsultacji mających na celu osiągnięcie konkretnych wyników.

d) Handel/rolnictwo/przemysł:

Liban i UE dążą również do wzmocnienia swoich stosunków handlowych. W tym celu Liban i UE ustanowią **wspólną grupę roboczą** i będą regularnie zwoływać jej posiedzenia, aby w jeszcze większym stopniu ułatwić handel i ograniczać istniejące bariery pozataryfowe w odniesieniu do towarów i usług. Zwoływanie posiedzeń tej grupy roboczej rozpocznie się jak najszybciej.

Przedmiotem wspólnego zainteresowania jest poprawa stosunków handlowych dzięki zwiększeniu konkurencyjności produktów przemysłowych, sektora usług oraz sektora rolnego i rolno-spożywczego, w tym dzięki poprawie norm jakości libańskich produktów rolnych przy jednoczesnym uwzględnieniu pojęcia zrównoważonej konsumpcji i produkcji.

Prace w tym obszarze pomogą również złagodzić wpływ kryzysu syryjskiego na handel, jak również promować inwestycje w sektorach pracochłonnych, takich jak rolnictwo i przemysł. Możliwości, które daje układ o stowarzyszeniu, powinny zostać gruntownie zoptymalizowane w celu zapewnienia korzyści obu stronom. Podjęte zostaną wysiłki na rzecz dalszego ułatwienia dostępu produktów libańskich do rynku UE i innych rynków. Ustanowiona zostanie ściślejsza współpraca i pomoc techniczna w zakresie norm sanitarnych i fitosanitarnych, w tym w porozumieniu z libańskim sektorem prywatnym, aby odpowiednio uwzględnić te kwestie. W ten sposób Liban może zwiększyć wywóz swoich produktów rolnych i zmaksymalizować korzyści płynące z istniejących możliwości dostępu do rynku, co obejmuje stosowanie się do kontyngentów taryfowych na produkty rolne określonych w układzie o stowarzyszeniu.

UE nadal będzie zachęcać i wspierać Liban na drodze do uzyskania członkostwa w Światowej Organizacji Handlu (WTO), jak również w korzystnym uczestnictwie w porozumieniu z Agadiru.

e) Bezpieczeństwo energetyczne, działanie w dziedzinie klimatu i ochrona zasobów naturalnych:

Poświęcenie większej uwagi kwestiom środowiskowym w kontekście efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii, gospodarowania odpadami, gospodarki wodnej i ochrony zasobów naturalnych może przyczynić się do zwiększenia potencjału turystycznego państwa, ochrony bogactwa narodowego i ograniczenia narażenia ludności na choroby i zagrożenia dla zdrowia. Współpraca i partnerstwa w dziedzinie badań naukowych i innowacji mogą odgrywać kluczową rolę w tych wszystkich obszarach poprzez poszerzenie możliwości zintegrowanego i skutecznego zarządzania zasobami naturalnymi dzięki metodzie wydatkowej.

Obie strony dążą do wykorzystania potencjału współpracy energetycznej. Dialog energetyczny mógłby stanowić sposób zacieśnienia współpracy energetycznej, w tym w sektorze poszukiwania i eksploatacji ropy naftowej i gazu ziemnego oraz powiązanych możliwości na obszarach morskich. W następstwie porozumienia paryskiego przyjętego zgodnie z Ramową konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) UE i Liban będą badały możliwości ściślejszej współpracy w zakresie realizacji orientacyjnego wkładu Libanu ustalonego na poziomie krajowym. Można rozważyć ekokonwersję długów, mając na uwadze zmniejszenie obciążenia długiem publicznym i poprawę ochrony zasobów naturalnych.

4. Migracja i mobilność:

Liban i UE negocjują wspólną deklarację w celu zapoczątkowania ich partnerstwa na rzecz mobilności zainicjowanego dialogiem na temat migracji, mobilności i bezpieczeństwa. Obie strony uzgodnią również załącznik, w którym wyszczególnione będą konkretne działania priorytetowe służące realizacji celów nowego partnerstwa na rzecz mobilności.

Obie strony będą dążyły do zacieśnienia współpracy w zakresie migracji i mobilności w oparciu o partnerstwo Liban-UE na rzecz mobilności, które stanowi długoterminowe ramy mające na celu zwiększenie zdolności Libanu do zarządzania zarówno uregulowaną, jak i nieuregulowaną migracją, jednocześnie biorąc pod uwagę interes Libanu jako państwa przyjmującego oraz konkretny kontekst i braki zasobów w Libanie, a także duże obciążenie tego państwa od początku kryzysu syryjskiego.

Celem Libanu i UE jest rozwój współpracy obejmującej szeroki zakres kwestii przy założeniu, że migracją i mobilnością należy zajmować się w sposób kompleksowy oraz że każdy cel partnerstwa na rzecz mobilności należy realizować jednakowo energicznie. Pełne i skuteczne wdrożenie tego partnerstwa będzie miało zasadnicze znaczenie dla współpracy Libanu i UE w tej dziedzinie. Obejmuje to między innymi zwiększenie dobrze zarządzanej mobilności obywateli Libanu i obywateli Unii na terytoriach obu stron, zwiększenie zdolności zarządzania przepływami migracyjnymi, wzmocnienie zdolności zarządzania granicami, intensyfikację dialogu na temat kwestii związanych z ochroną międzynarodową, w ramach którego omówione zostaną wzajemne obawy, a także – co najważniejsze – zapewnienie, aby związek między migracją a rozwojem był dalej wzmacniany i przynosił ludności Libanu widoczne rezultaty.

5. Mechanizmy dialogu i wzajemnej koordynacji:

Ogólne ramy współpracy między Libanem a UE stanowi układ o stowarzyszeniu, który wszedł w życie w 2006 r. Istotne będzie zracjonalizowanie i zoptymalizowanie wdrażania układu o stowarzyszeniu, w tym dogłębne przemyślenie prowadzonych dialogów i istniejących podkomitetów. Pogrupowanie podkomitetów w celu zmniejszenia liczby posiedzeń tematycznych umożliwi zacieśnienie współpracy w obszarach priorytetowych. Jednocześnie można byłoby również zorganizować szersze formaty obejmujące społeczeństwo obywatelskie i podmioty pozarządowe.

Obie strony są także gotowe pogłębić dialog polityczny, w tym poprzez większe zaangażowanie w sferze polityki zagranicznej. Zbadane zostaną sposoby podniesienia poziomu współpracy i konsultacji z libańskim Ministerstwem Spraw Zagranicznych i Emigrantów (punkt kontaktowy na potrzeby EPS), z uwzględnieniem pryncypialnego stanowiska UE dotyczącego wspierania suwerenności, integralności terytorialnej, pluralizmu i stabilności Libanu sprzyjającej włączeniu społecznemu.

Obie strony ustanowią mechanizm koordynacji na potrzeby regularnego dokonywania przeglądu i monitorowania realizacji Priorytetów partnerstwa oraz Porozumienia w celu zapewnienia współodpowiedzialności, przejrzystości i wzajemnie korzystnego wdrażania.

POROZUMIENIE UE-LIBAN

Załącznik do Priorytetów partnerstwa

Wprowadzenie

W świetle zmienionej europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS) i zgodnie z tym, co zapowiedziano na konferencji w Londynie poświęconej wsparciu dla Syrii i regionu, która odbyła się w lutym 2016 r., UE proponuje kompleksowy pakiet wsparcia, który łączy w sobie różne elementy polityki w obrębie kompetencji UE. W niniejszym dokumencie określono pewne wzajemnie uzgodnione działania, które obie strony zamierzają podjąć w dobrej wierze i bez uszczerbku dla swoich ram prawnych. Wszelkie środki podjęte w zakresie stosowania niniejszego porozumienia pozostaną bez uszczerbku dla ludności libańskiej i będą zgodne z libańską konstytucją oraz libańskimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.

W Porozumieniu UE-Liban opartym na Priorytetach partnerstwa określone zostaną działania priorytetowe służące wsparciu stabilizacji Libanu. Działania priorytetowe będą oparte na priorytetach określonych przez rząd Libanu, w tym w jego oświadczeniu o zamiarze złożonym na konferencji w Londynie, a także w libańskim planie reagowania kryzysowego. Co najważniejsze, Porozumienie UE-Liban wzmocni wzajemną współpracę między rządem Libanu a UE w latach 2016–2020. Mechanizm przeglądu postępów we wdrażaniu Porozumienia będzie oparty między innymi na dialogach politycznych prowadzonych zgodnie z ogólnymi ramami układu o stowarzyszeniu UE-Liban.

Działania priorytetowe przewidziane w Porozumieniu będą finansowane z dodatkowych środków finansowych UE obiecanych Libanowi na konferencji w Londynie, na które składa się kwota co najmniej 400 mln EUR, która zostanie przyznana na lata 2016–2017, oraz dodatkowe środki finansowe, które UE może udostępnić w pozostałych latach ram czasowych niniejszego dokumentu. Wspomniane zasoby finansowe będą przeznaczone na finansowanie programów realizowanych z takimi partnerami, jak: organy państwa, związki gmin, gminy, agencje państw członkowskich UE, organizacje pozarządowe i organizacje międzynarodowe. Wsparcie zarówno dla państwa, jak i dla sektora prywatnego może być zapewnione również dzięki łączeniu w razie potrzeby dotacji UE z pożyczkami udzielanymi przez instytucje finansowe europejskie i państw członkowskich w ramach partnerstwa z innymi międzynarodowymi instytucjami finansowymi, aby ograniczyć ryzyko i zwiększyć atrakcyjność warunków pożyczek.

Podstawowe cele Porozumienia UE-Liban to zapewnienie odpowiedniego i bezpiecznego środowiska dla uchodźców⁽¹⁾ i wysiedleńców z Syrii w trakcie ich pobytu tymczasowego w Libanie oraz zapewnienie korzystnego środowiska dla Libanu, społeczności przyjmujących i grup szczególnie wrażliwych. Umożliwi to zaspokajanie potrzeb, w tym potrzeb humanitarnych, w sposób skuteczny, godny i sprawiedliwy. Podejście to należy wprowadzić w szerszym kontekście zwiększania odporności libańskiej gospodarki publicznej, infrastruktury i inwestowania w projekty służące tworzeniu miejsc pracy.

UE zobowiązuje się dostosować swoje interwencje do wyżej wspomnianego szeroko zakrojonego podejścia oraz zwracać szczególną uwagę na potrzeby Libanu w zakresie rozwoju w ramach udzielania pomocy humanitarnej, jak również w razie konieczności zwiększyć tę pomoc. Na podstawie tego podejścia oraz mając na uwadze ułatwienie pobytu czasowego w Libanie syryjskich obywateli, którzy uciekli przed wojną w Syrii, Liban zobowiązuje się do dalszego poszukiwania, zgodnie z libańskim prawem, sposobów uproszczenia przepisów regulujących ich pobyt, obejmujących okresowe zwolnienie z opłat za pobyt i uproszczenie wymogów związanych z dokumentacją, takich jak „zobowiązanie do niepodejmowania pracy”, w celu ułatwienia tym osobom kontrolowanego dostępu do rynku pracy w sektorach, w których nie rywalizują one bezpośrednio z Libańczykami, takich jak: rolnictwo, budownictwo i inne pracochłonne sektory.

Pod tym względem celem Libanu jest przejęcie pełnej odpowiedzialności administracyjnej za reagowanie na kryzys w Syrii przy wsparciu ze strony Biura UNHCR, aby zapewnić skuteczne i przejrzyste ramy zarządzania, które uwzględniłyby również fakt, że ustalenie statusu i rejestracja są podstawowymi obowiązkami państwa przyjmującego w zakresie współpracy z właściwymi agencjami ONZ.

Niniejsze Porozumienie będzie wdrażane w ścisłej i stałej koordynacji pomiędzy obiema stronami zgodnie z mechanizmem koordynacji określonym w Priorytetach partnerstwa.

⁽¹⁾ Żaden element niniejszego dokumentu nie ma wpływu na stanowisko Libanu, w którym uznaje się, że obywatele syryjscy, którzy od 2011 r. uciekli z Syrii, są wysiedleńcami, ani na cel strategiczny Libanu dotyczący działania na rzecz ograniczenia liczby tych osób, głównie w celu doprowadzenia do ich bezpiecznego i pełnego powrotu do Syrii bez uciekania się do praktyki zwracania na granicy.

1. Zwiększanie stabilności:

Bezpieczeństwo i zwalczanie terroryzmu

Zobowiązania UE	Zobowiązania Libanu
a) Aktywne wspieranie realizacji planu działania dotyczącego zwalczania terroryzmu poprzez pomoc techniczną i finansową oraz wsparcie niefinansowe.	(i) Poprawienie koordynacji służb bezpieczeństwa, w tym agencji odpowiedzialnych za zarządzanie granicami.
b) Udzielanie pomocy technicznej i wsparcia finansowego na potrzeby zwalczania działalności przestępczej, w tym zwalczania przemytu ludzi, narkotyków i broni oraz handlu nimi.	(ii) Wspieranie działalności operacyjnej Międzyministerialnego Komitetu Antyterrorystycznego ustanowionego w dniu 26 maja 2016 r.
c) Wzmocnienie zintegrowanego zarządzania granicami poprzez wspieranie czterech agencji zajmujących się granicami.	(iii) Opracowanie i wdrożenie kompleksowej, zintegrowanej strategii zwalczania terroryzmu zgodnie ze stosownymi rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ.
d) Wspieranie zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.	(iv) Uzgodnienie strategii zintegrowanego zarządzania granicami, w tym zwiększenie koordynacji libańskich agencji bezpieczeństwa i współpraca w ramach stosownych programów UE.
e) Wspieranie zapobiegania konfliktom oraz wspieranie mediacji, jak również interwencji mających na celu zwalczanie brutalnego ekstremizmu i łagodzenie napięć.	(v) Zintensyfikowanie współpracy w zakresie bezpieczeństwa lotniczego i ochrony lotnictwa.
f) Zintensyfikowanie współpracy i wsparcia w zakresie bezpieczeństwa lotniczego i ochrony lotnictwa.	

2. Sprawowanie władzy i państwo prawa

a) Umocnienie kluczowych funkcji demokratycznych (tj. systemu wyborczego, nadzoru parlamentarnego, koordynacji instytucjonalnej, organów antykorupcyjnych).	(i) Działanie na rzecz ograniczenia stosowania aresztu tymczasowego oraz poprawienie zarządzania więzieniami.
b) Wspieranie modernizacji systemu wymiaru sprawiedliwości, w tym poprzez poprawę dostępu do wymiaru sprawiedliwości, ustanowienie niezależnego i skutecznego systemu sądownictwa oraz wzmocnienie zdolności organów sądownictwa karnego, w tym dzięki budowaniu zdolności instytucjonalnej w celu zapewnienia zgodności z międzynarodowymi zobowiązaniami w zakresie praw człowieka.	(ii) Promowanie udziału społeczeństwa obywatelskiego w podejmowaniu decyzji publicznych.
c) Zwiększenie wsparcia dla władz lokalnych za pośrednictwem programów rozwoju w regionach priorytetowych ustalanych wspólnie z władzami libańskimi.	(iii) Wzmocnienie struktur sprawowania władzy na szczeblu lokalnym poprzez: <ul style="list-style-type: none"> a) Przydzielenie gminom niezbędnych zasobów finansowych zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami. b) Zwiększenie udziału władz lokalnych i związków gmin w doradztwie w zakresie potrzeb społeczności i luk w świadczeniu usług.
d) Zapewnienie wsparcia społeczeństwu obywatelskiemu dzięki finansowaniu inicjatyw organizacji pozarządowych zgodnie z ustawodawstwem libańskim w odniesieniu do projektów skupionych na obszarach rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego, promowania praw człowieka, demokracji i zasad dobrego sprawowania władzy.	(iv) Utworzenie ośrodków rozwoju społecznego z udziałem pracowników, usługodawców oraz partnerstw między organizacjami pozarządowymi a organizacjami publicznymi, w tym wczesne ustalanie dzieci zagrożonych.
e) Zapewnienie wsparcia finansowego i technicznego na potrzeby budowania zdolności instytucjonalnej w ramach libańskiej strategii reform administracyjnych.	

3. Wspieranie wzrostu możliwości zatrudnienia

a) Zwiększenie wsparcia na rzecz rozwoju sektora prywatnego, koncentrując się na sektorach o większych efektach mnożnikowych dla zatrudnienia, w tym dzięki propagowaniu kultury przedsiębiorczości i innowacji. b) Zacieśnienie współpracy i zwiększenie pomocy technicznej w zakresie norm sanitarnych i fitosanitarnych, jak również norm jakości i norm handlowych. c) Zacieśnienie współpracy i zapewnienie wsparcia, aby pomóc sektorowi prywatnemu w wykorzystaniu istniejącego dostępu do rynku UE, w tym dzięki zwiększeniu międzynarodowej konkurencyjności libańskich produktów i producentów, oraz wykorzystanie dostępnego pola manewru w celu zwiększenia dostępu do rynku UE dla produktów libańskich. W tym celu UE weźmie udział we wspólnej grupie roboczej, aby w jeszcze większym stopniu ułatwiać handel i ograniczać istniejące bariery pozataryfowe w odniesieniu do towarów i usług. d) Wspieranie Libanu na drodze do członkostwa w Światowej Organizacji Handlu (WTO). e) Zapewnienie Libanowi odpowiedniej pomocy technicznej oraz budowania zdolności na potrzeby dalszego rozwoju jego sektora usług (usługi finansowe, branże twórcze, moda, przemysł audiowizualny, przemysł informatyczny i telekomunikacyjny) zgodnie z priorytetami tego państwa. f) Wspieranie Libanu w czerpaniu korzyści z jego przystąpienia do porozumienia z Agadiru. g) W kontekście trwającego procesu przystąpienia Libanu do Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOR) poparcie decyzji przyznającej Libanowi pełny status państwa, w którym EBOR prowadzi działalność. Również wspieranie zwiększenia pożyczek udzielanych w Libanie przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) zgodnie z upoważnieniem EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich. Ułatwienie współpracy z innymi międzynarodowymi instytucjami finansowymi w celu wspierania finansowania preferencyjnego inwestycji infrastrukturalnych oraz pomagania w stworzeniu klimatu umożliwiającego obniżenie kosztów pożyczek. h) Zwiększenie wsparcia finansowego i niefinansowego na rzecz przejścia na energię ze źródeł odnawialnych, w tym na rzecz obiektów, budowania zdolności oraz badań naukowych i innowacji, a także na rzecz środków oszczędności energii na poziomie gmin i związków gmin. i) Zbadanie możliwości ściślejszej współpracy energetycznej i w razie potrzeby wymiany technicznej wiedzy eksperckiej, w tym w sektorze ropy naftowej i gazu.	I. Podjęcie środków mających na celu wzmocnienie zdolności prawnej, regulacyjnej, instytucjonalnej i administracyjnej na rzecz wysokiej jakości infrastruktury oraz poprawienie klimatu biznesowego i inwestycyjnego, a także wyeliminowanie zakłóceń równowagi makroekonomicznej oraz zagrożeń pod względem sytuacji budżetowej w Libanie dzięki przeprowadzeniu niezbędnych reform. II. Wzmocnienie zdolności instytucji publicznych na poziomie centralnym i lokalnym w zakresie kształtowania polityki i zarządzania finansami publicznymi. III. Przyjęcie polityki promowania wywozu. IV. Prowadzenie negocjacji w sprawie przyszłego przystąpienia Libanu do WTO. V. Ustalenie wyzwań w dziedzinie handlu usługami i zajęcie się nimi. VI. Aktywny udział w pracach sekretariatu porozumienia z Agadiru. VII. W stosownych przypadkach współpraca z właściwymi międzynarodowymi instytucjami finansowymi w celu skorzystania z finansowania preferencyjnego. VIII. Opracowanie i wdrożenie strategii dla sektora energetycznego z uwzględnieniem istniejących zobowiązań w tym sektorze, określonych w dokumencie programowym sektora energii elektrycznej z 2010 r. W szczególności przeprowadzenie przeglądu obecnego systemu taryfowego, rozwiązanie problemu niskich poziomów poboru i wysokich kosztów produkcji oraz zwiększenie zdolności wytwarzania energii.

<p>j) Zbadanie nowych programów technicznego kształcenia i szkolenia zawodowego / programów dla MŚP z myślą o tworzeniu miejsc pracy, zwłaszcza dla młodzieży i grup szczególnie wrażliwych, zarówno Libańczyków, jak i Syryjczyków.</p> <p>k) Zwiększenie wsparcia na rzecz planu dotarcia z kształceniem do wszystkich dzieci.</p> <p>l) Dalsze wspieranie dostępu do szkół i jakości nauczania, jak również kształcenia pozaformalnego.</p> <p>m) Wspieranie krajowego planu ochrony dzieci i kobiet w Libanie, a także ochrony osób niepełnosprawnych.</p> <p>n) Wspieranie kompleksowego programu na rzecz wzmocnienia pozycji młodzieży i kobiet.</p> <p>o) Wspieranie rządu Libanu w reagowaniu na obecny kryzys humanitarny. Zwiększenie wsparcia dla Libańczyków i uchodźców znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.</p> <p>p) Budowanie zdolności libańskiego społeczeństwa obywatelskiego i organizacji opartych na społecznościach, szczególnie w ich działaniach wspierających wszystkie wrażliwe grupy społeczne w Libanie.</p> <p>q) Ułatwienie dostępu do programów UE w dziedzinie szkolnictwa wyższego i badań naukowych dla kwalifikujących się uchodźców syryjskich i palestyńskich oraz Libańczyków ze społeczności przyjmujących.</p>	<p>IX. Ukończenie akredytacji programu istniejących ośrodków szkoleniowych i wdrożenie planu działania dotyczącego technicznego kształcenia i szkolenia zawodowego.</p> <p>X. Zapewnienie, aby dzieci wymagające szczególnego traktowania mogły mieć dostęp do wysokiej jakości warunków nauki, w tym zwiększenie zdolności absorpcyjnej kształcenia i powiązanego zasięgu geograficznego.</p> <p>XI. Zapewnienie, aby system zarządzania informacjami o szkołach finansowany przez UE osiągnął pełną zdolność operacyjną.</p> <p>XII. Sfinalizowanie polityki kształcenia pozaformalnego w celu połączenia kształcenia formalnego i pozaformalnego na podstawie aktualnego programu przyspieszonego uczenia się.</p> <p>XIII. Poprawa ochrony dzieci i ulepszenie mechanizmów ukierunkowania pomocy.</p> <p>XIV. Ułatwienie – zgodnie z ustawodawstwem libańskim – rejestracji międzynarodowych organizacji pozarządowych w Libanie, a także w stosownych przypadkach ułatwienie wydawania wiz pobytowych w celu wykonywania pracy i zezwoleń na pobyt pracownikom międzynarodowych organizacji pozarządowych.</p>
<p>r) Wzmocnienie sieci placówek podstawowej opieki zdrowotnej we współpracy z libańskimi i międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi.</p> <p>s) Promowanie dostępu do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej zarówno dla Libańczyków, jak i dla Syryjczyków znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.</p>	<p>XV. Dalsze rozwijanie i konsolidowanie systemu opieki zdrowotnej w sposób zrównoważony.</p> <p>XVI. Promowanie usług zdrowotnych dla wszystkich zgodnie z ustawodawstwem libańskim.</p> <p>XVII. Promowanie natychmiastowego dostępu do szpitali w przypadku ratowania życia oraz poprawienie kontroli jakości w szpitalach.</p> <p>XVIII. Promowanie równego traktowania w dostępie do podstawowych leków, pod warunkiem że dostępne jest finansowanie od darczyńców.</p>
<p>t) Finansowanie działań związanych z zaopatrzeniem w wodę oraz warunkami sanitarnymi i higienicznymi.</p> <p>u) Infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna będzie finansowana w ramach pomocy dwustronnej i łączenia (pomocy połączonej z pożyczkami).</p> <p>v) Wsparcie na rzecz infrastruktury na obszarach najuboższych byłoby rozpatrywane na podstawie priorytetów określonych przez rząd Libanu.</p>	<p>XIX. Zintegrowanie inwestycji infrastrukturalnych w planach centralnych (istniejących lub przygotowywanych).</p> <p>XX. Zlikwidowanie istniejących przeszkód i wykorzystywanie dobrych praktyk wywodzących się z udanych projektów w zakresie gospodarowania odpadami/gospodarki wodnej.</p> <p>XXI. Wzmocnienie instytucji odpowiedzialnych za energię elektryczną i wodę.</p> <p>XXII. Podjęcie próby wdrożenia kodeksu wodnego oraz wspieranie zrównoważonej reformy taryf.</p>

4. Migracja i mobilność

Wspólne cele UE i Libanu

UE i Liban będą w pełni realizować wspólne zobowiązania polityczne partnerstwa na rzecz mobilności – po przyjęciu tego partnerstwa i ustaleniu tych zobowiązań – oraz wszystkie działania wymienione w odnośnym załączniku, zgodnie z następującymi priorytetami w nim określonymi:

- promowanie i ułatwianie dobrze zarządzanej legalnej migracji i mobilności,
 - wzmacnianie zdolności właściwych władz libańskich do zarządzania granicami i zapobiegania migracji nieuregulowanej,
 - wzmacnianie powiązań między migracją a rozwojem,
 - wzmacnianie dialogu i współpracy w sprawach związanych z uchodźcami, aby umożliwić dokładne omówienie kwestii budzących obawy.
-